

Månadsrapport FCR – september 2024¹

Sammanfattning

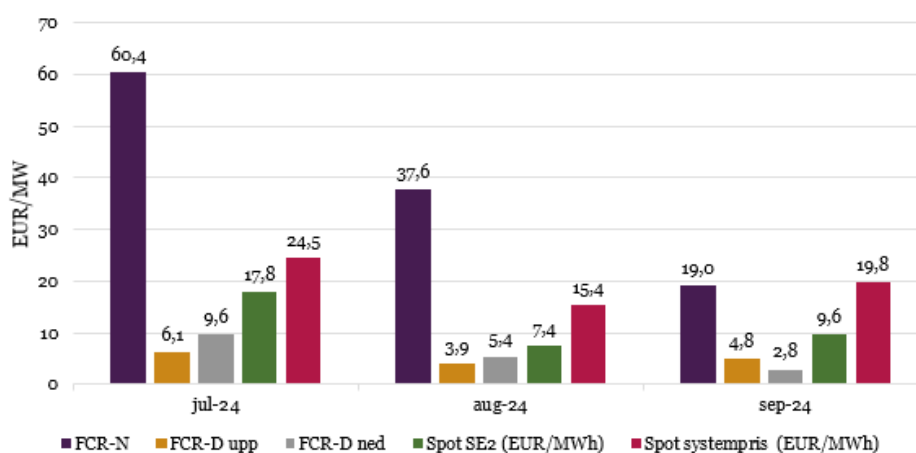
De genomsnittliga prisnivåerna (månadsmedel) var även denna månad låga för samtliga produkter. Den största volatiliteten uppvisades avseende FCR-N – men med ett maxpris på den historiskt sett modesta nivån 56 EUR/MW.

Precis som föregående månad är förklaringen till den generellt låga prisnivån bl.a. att ett större antal förkvalificerade aktörer nu ger sig in på marknaden. Det bidrar inte bara till ökad likviditet, utan också till att diversifiera typen av tillgångar. September har också uppvisat högre vattenkraftproduktion än motsvarande månad förra året, vilket bidrar till prispress avseende FCR-N.

Marginalprissättning (pay-as-cleared) infördes den 1 februari i år för samtliga FCR-marknader. Tidigare ersattes bud till angivet pris (pay-as-bid). I mer mogna marknader ska den nya prissättningsmodellen leda till en mer effektiv prissättning, allt annat lika, vilket sannolikt är en bidragande orsak till lägre prisnivåer.

Pris - månadsmedel

Figur 1: Månadsmedelpris för samtliga FCR-produkter samt spotpris för el (NordPool system och SE2)², juli – september 2024

¹ Månadsrapporten baseras på data från Mimer. Prisdatan avsåg fram till februari 2024 volymviktat genomsnittspris

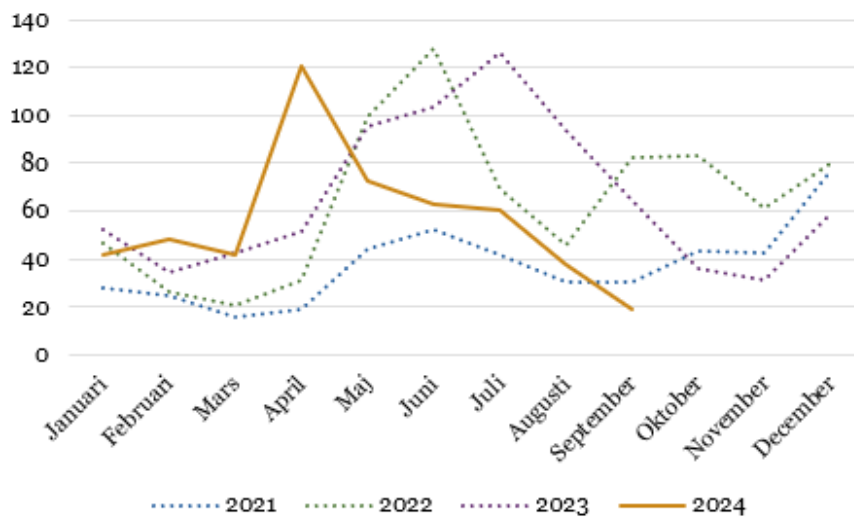
(Upphandling 1 och 2) under prismodellen pay-as-bid. Därefter baseras graferna på volymviktade marginalpriser för auktion 1 och 2.

² En stor andel av reglerresurser har historiskt funnits i SE1 och SE2, varför detta elpris redovisas.

Avseende spotpriset kan noteras en säsongmässig uppgång (om än en väldigt låg sådan) framförallt drivet av mer last. FCR-D upp har stigit marginellt, medan FCR-D ned pressas från redan låga nivåer. Denna månad har även FCR-N uppvisat en tydlig nedgång. (För mer information kring spotpriset på el och prispåverkande faktorer, se [Elmarknadsrapport \(energimyndigheten.se\)](https://energimyndigheten.se/elmarknadsrapport))

Figur 2: Månadsmedel FCR-N, EUR/MW

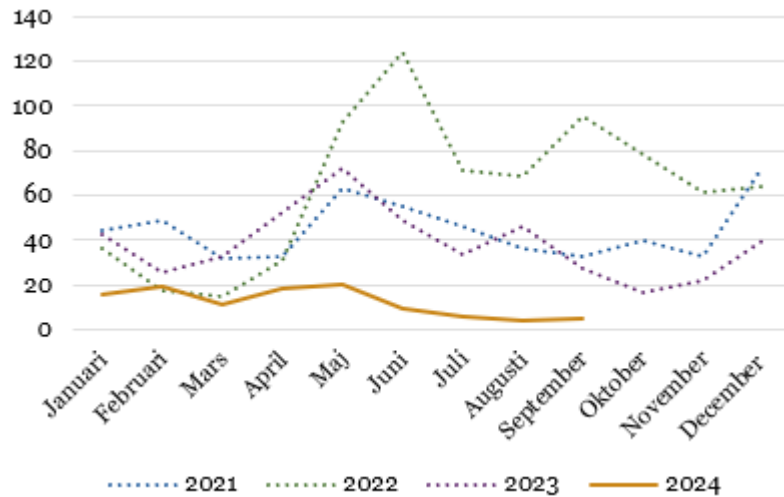

FCR-N är fortsatt den dyraste av de jämförda marknaderna – men även denna produkt uppvisar nu nya lägsta noteringar avseende den jämförda tidsperioden.

FCR-N är den FCR-produkt som uppvisar störst vattenkraftdominans (se figur 10) och en delförklaring till det låga priset för september månad kan vara en ökad vattenkraftproduktion (se figur 8) samtidigt som reglerbarheten är god.

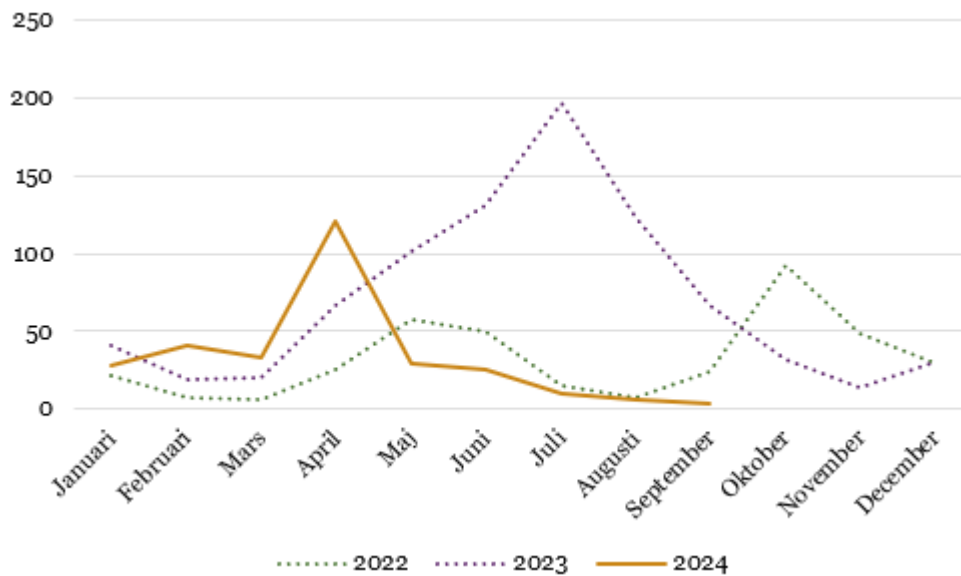

Figur 3: Månadsmedel FCR-D upp, EUR/MW

FCR-D upp handlas fortsatt till mycket låga nivåer. God kontroll avseende vattenkraftproduktion och en mer diversifierad marknad än tidigare bidrar till bättre likviditet och ökad konkurrens

Figur 4: Månadsmedel FCR-D ned, EUR/MW

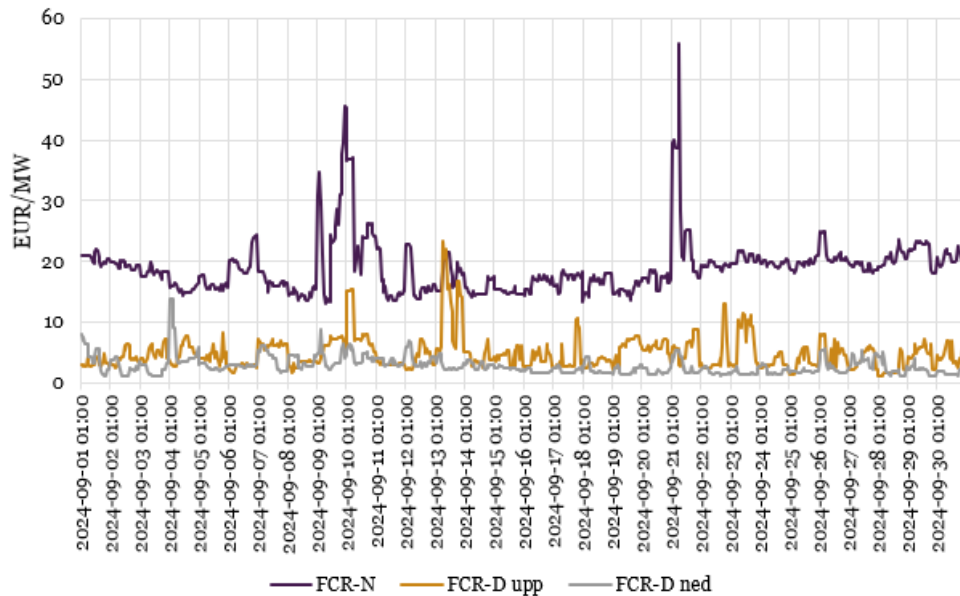
FCR-D ned uppvisar fortsatt ett mycket lågt pris. Precis som tidigare är förklaringen att antalet förkvalificerade resurser har ökat och aktörsbasen har blivit mer diversifierad då vind- och batteriägare på senare tid gjort ett allt större intåg på marknaden.

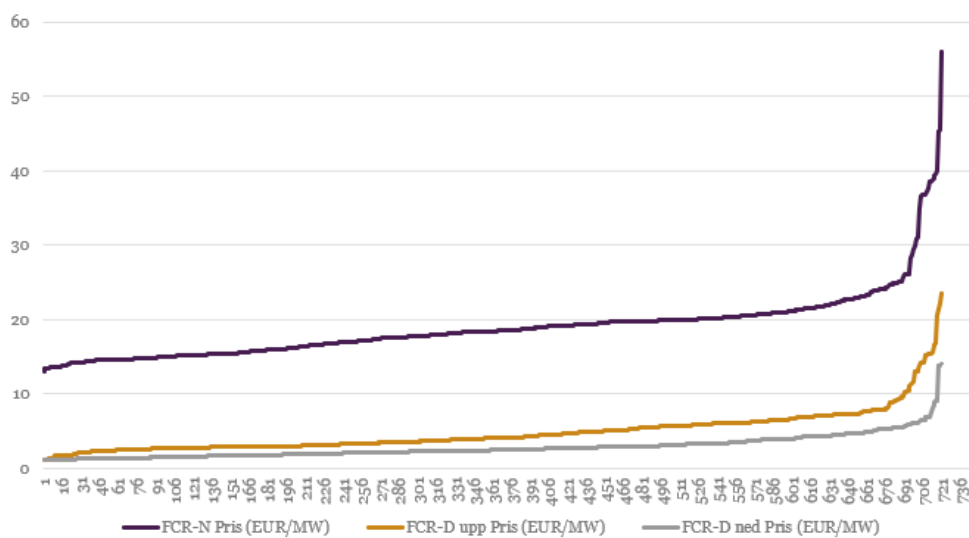
Pris - timpris

Först redovisas samtliga diagram, därefter kommenteras prisutvecklingen på timnivå.³

Figur 5: Pris per timma, EUR/MW, september 2024. Samtliga FCR-produkter

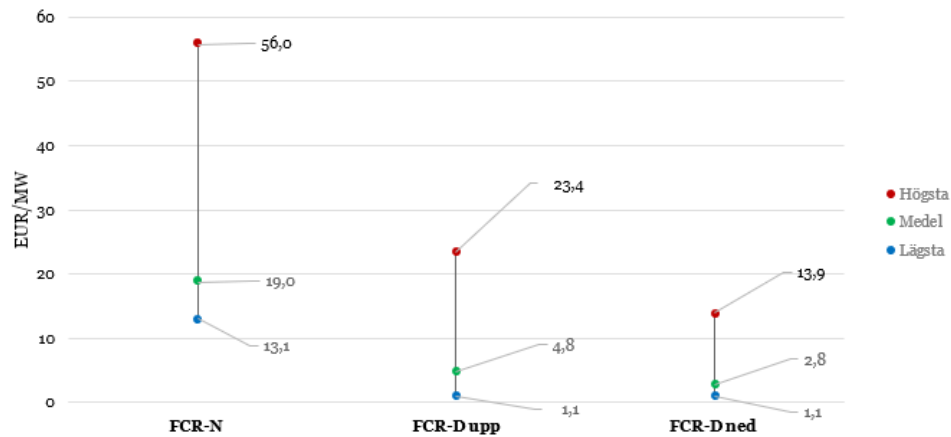
Figur 6: Pris per timma, från lägsta till högsta, EUR/MW, september 2024. Samtliga FCR-produkter

³ Volymviktat genomsnittspris av upphandling 1 och 2, källa: Mimer

Figur 7: Högsta, lägsta och genomsnittligt timpris EUR/MW, september 2024. Samtliga FCR-produkter

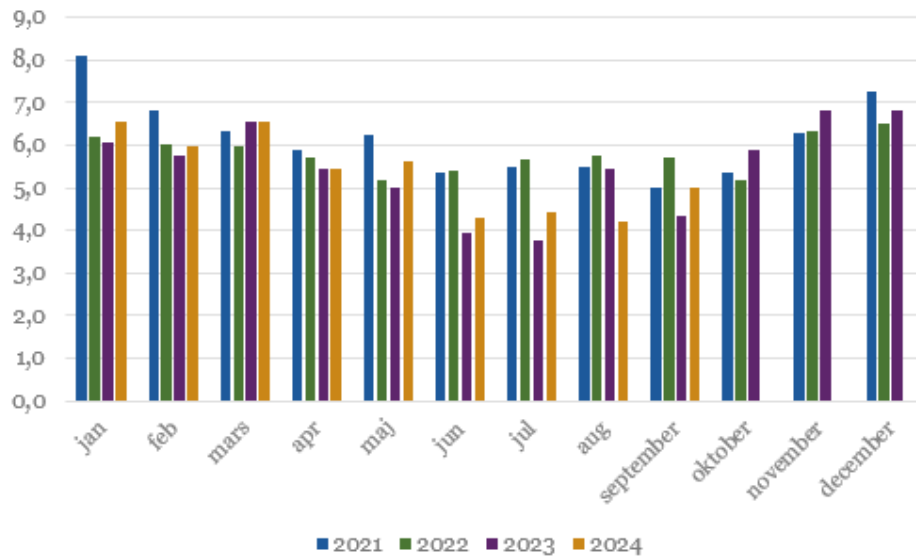
September kan beskrivas som en lugn månad med låg volatilitet avseende samtliga produkter, framförallt avseende FCR-D. Timmen med högst pris avseende FCR-N uppstod 21 september kl. 06 till 07. Marginalpriset mellan de två upphandlingarna varierade kraftigt – i upphandling 1 avropades 190,5 MW till ett pris om 21 EUR/MW. I upphandling 2 upphandlades 56 MW till ett pris om 176 EUR/MW. Spotpriset på el steg kraftigt på morgontimmarna i takt med att vindkraftsproduktion avtog, vilket ledde till samtidig upprampning av vattenkraft och därmed sämre utbud avseende FRC-N.

Prispåverkande faktorer

Det prispåverkande faktorerna är flera och ibland beroende av varandra. Nedan följs ett par av dem upp närmare.

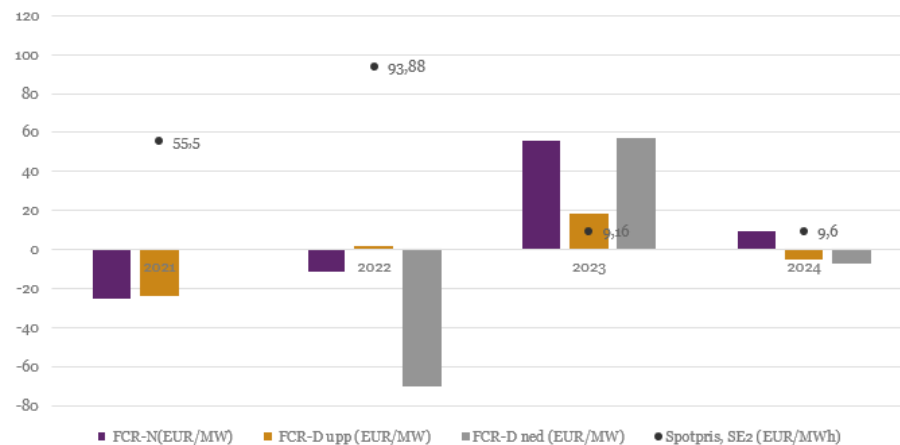

Figur 8: Vattenkraftproduktion, TWh per månad⁴

September uppvisade en högre vattenkraftproduktion jämfört med samma månad förra året – sannolikt till följd av relativt goda nederbörds mängder. Då produktionsökningen skett under kontrollerade former bidrar det till ett större utbud framförallt avseende FCR-N och FCR-D ned

Figur 9: Differens mot spotpris (SE2), september månad 2021-2024

Spotprisinivån i sig (vilken i sin tur påverkas av en rad olika faktorer såsom vind- och vattenkraftproduktion, konsumtion, marginalkostnad för kol- och gaskraftproduktion etc.) förändras över tid och resulterar i olika alternativkostnad för vissa aktörer när det gäller deltagande avseende stödtjänstmarknaderna. Det är alltså inte

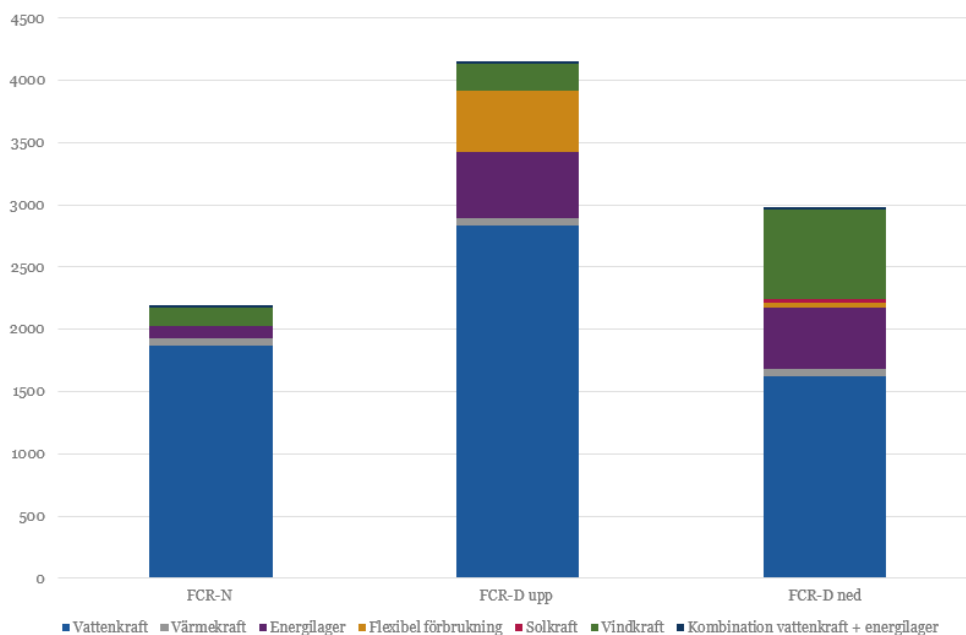
⁴ Data från [Mimer | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://mimer.svk.se/)

enbart utbudet av stödtjänster (likviditet och marknadskoncentration) som påverkar priset, utan även hur aktören prissätter den tjänst som erbjuds.

I grafen ovan kan noteras att både FCR-D ned och FCR-D upp åter handlades med en ”rabatt” mot ett redan lågt spotpris. FCR-N handlas precis som 2023 (men till skillnad från 2021 och 2022 då spotpriset var förhållandevis högt) med ett påslag gentemot spot. En sannolik förklaring är att dominansen av vattenproducenter fortsatt är avseende FCR-N.

Figur 10: Andel förkvalificerad volym per kraftslag (1 oktober 2024)

Om rapporten

Svenska Kraftnät publicerar sedan september 2024 en månadsvis sammanställning avseende prisutvecklingen för FCR.

Månadsrapporten baseras på data från Mimer. Prisdatan avsåg fram till februari 2024 volymviktat genomsnittspris (upphandling 1 och 2) under prismodellen pay-as-bid. Därefter baseras graferna på volymviktade marginalpriser för upphandling 1 och 2.

För ytterligare information kring FCR och övriga reserver som Svenska kraftnät upphandlar, se [Om olika reserver | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

Bakgrund, FCR (frekvenshållningsreserver)

Upphandling av FCR sker för årets samtliga timmar. Volymkravet för FCR-D upp beror av aktuellt dimensionerande fel i systemet och kan därför variera under året. Det maximala volymkravet är baserat på att Oskarshamn 3 är i full drift, vilket då innebär att dimensionerande fel i Norden är 1450 MW.

Volymkravet för FCR-D ned beror av aktuellt dimensionerande fel i systemet och kan därför kan variera under året. Det maximala volymkravet är baserat på att någon av utlandskablarna NSL eller Nordlink är i full drift, vilket då innebär att dimensionerande fel i Norden är 1400 MW.

Uppdatering av upphandlingsvolym för FCR sker huvudsakligen årsvis men då FCR-D ned är en ny reserv för 2022 trappas handeln av den upp kvartalsvis utifrån en bedömning av vilket utbud som finns tillgängligt under perioden.

För information om nordiska volymkrav för FCR under 2024 och vilka fördelningsnycklar som gäller för de nordiska länderna läs [Beslut om upphandlingsvolym för frekvenshållningsreserver \(FCR\) för 2024](#).

Upphandling av FCR-D ned 2022-2024:

Kvartal	2022	2023	2024
Kvartal 1	75 MW	210 MW	365 MW
Kvartal 2	120 MW	255 MW	410 MW
Kvartal 3	120 MW	275 MW	410 MW
Kvartal 4	165 MW	320 MW	470 MW

Information om upphandlingen av FCR-D ned för kvartal 1 2025, meddelas i december.

Prissättning

Fram t.om. januari tillämpades prissättningsmodellen pay-as-bid på samtliga FCR-marknader. Sedan februari 2024 tillämpas pay-as-cleared, d.v.s. marginalprissättning, på samtliga marknader.

Övrigt

Vid eventuella frågor kring marknadsrapport FCR, vänligen kontakta fcr@svk.se. För snabbare hantering, skriv "FCR marknadsrapport" i ämnesraden.